**Evropský parlament**
2019-2024

*Výbor pro rybolov*

**2023/2049(INI)**

27.6.2023

# NÁVRH ZPRÁVY

o provádění nařízení o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury – nařízení (EU) 1379/2013
(2023/2049(INI))

Výbor pro rybolov

Zpravodajka: Izaskun Bilbao Barandica

**OBSAH**

**Strana**

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ – SHRNUTÍ SKUTEČNOSTÍ A ZJIŠTĚNÍ .....3

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU .....5

# VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ – SHRNUTÍ SKUTEČNOSTÍ A ZJIŠTĚNÍ

V článku 48 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1379/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury se stanoví, že do 31. prosince 2022 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o výsledcích uplatňování tohoto nařízení.

Komise tuto zprávu přijala dne 21. února 2023 a Výbor pro rybolov (PECH) rozhodl, že vypracuje zprávu o provádění uvedeného nařízení.

Stávající nařízení o společné organizaci trhů bylo přijato v rámci balíčku, který se zaměřoval na revizi nařízení o společné rybářské politice v roce 2013. Revize z roku 2013 provedla některé zásadní změny ve fungování společné organizace trhů s produkty rybolovu a akvakultury. Revize posílila zejména úlohu organizace producentů při řízení trhu, zatímco některá intervenční opatření na trhu byla zrušena, například opatření pro trvalé stažení produktů rybolovu z oblasti lidské spotřeby nebo jejich zničení. Organizace producentů hrají důležitou roli také ve vztahu k pravidlům hospodářské soutěže, neboť pouze organizace producentů uznané podle nařízení o společné organizaci trhů se mohou odchýlit od pravidel hospodářské soutěže a získat přístup ke zvláštním fondům EU určeným na jejich činnosti v oblasti řízení trhu.

Nařízení o společné organizaci trhů je nedílnou a důležitou součástí souboru pravidel, který tvoří pravidla společné rybářské politiky, a to zejména s cílem zajistit dobře řízený a fungující trh s produkty rybolovu a akvakultury. Významně přispívá k zajištění konkurenceschopnosti, stability trhu, transparentnosti a zajištění rozmanitého zásobování spotřebitelů potravinami z vodních organismů.

***Postoj zpravodajky***

Zpravodajka vítá pokrok dosažený při provádění pravidel společné organizace trhů, ale domnívá se, že je třeba vyvinout větší úsilí, aby se zajistila informovanost spotřebitelů, zlepšilo označování, transparentnost trhu a zvýšila sledovatelnost produktů rybolovu a akvakultury.

Upozorňuje na několik zpráv, v nichž se stejně jako ve zprávě Komise o provádění pravidel společné organizace trhů uvádí, že harmonizované uplatňování těchto pravidel je nedostatečné. Z tohoto důvodu má zpravodajka za to, že Komise a členské státy musí vyvinout větší úsilí s cílem zajistit lepší a harmonizovanější provádění nařízení o společné organizaci trhů. Harmonizovanější provádění je důležité pro zajištění důvěry spotřebitelů v potraviny z vodních organismů uváděné na jednotný trh a pro zabezpečení rovných podmínek pro rybáře a chovatele v oblasti akvakultury v EU.

Zpravodajka vítá záměr předložit návrh rámcových právních předpisů o udržitelných potravinových systémech, aby bylo možné nabídnout spotřebitelům větší transparentnost a více informací. Takové rámcové právní předpisy nesmí vytvářet další administrativní zátěž a musí být v souladu s podmínkou udržitelnosti, která je stanovena v jiných právních předpisech EU.

Zpravodajka vítá výsledek jednání o revizi nařízení o kontrole rybolovu, zejména pravidla

usilující o posílení ustanovení o sledovatelnosti všech produktů rybolovu a akvakultury. To bude důležitou součástí zajištění informací o sledovatelnosti pro evropské spotřebitele. V tomto ohledu je třeba, aby Komise navrhla další opatření, která zajistí, aby se tyto informace dostaly ke konečnému spotřebiteli snadným a přístupným způsobem.

Evropské středisko pro sledování trhu s produkty rybolovu a akvakultury (EUMOFA), je nástroj pro získávání informací o trhu v odvětví rybolovu a akvakultury Evropské unie, který vyvinula Evropská unie. Jeho cílem je zvýšit transparentnost a účinnost trhu, analyzovat dynamiku trhů EU a podporovat podnikatelská rozhodnutí a tvorbu politiky. Středisko EUMOFA umožňuje přímé monitorování objemů, hodnot cen a produktů rybolovu a akvakultury od prvního prodeje po maloobchodní fázi, včetně dovozů a vývozů. Údaje se shromažďují ze zemí EU, Islandu, Norska, Spojeného království a z institucí EU a jsou každý den aktualizovány.

Zpravodajka se domnívá, že tento nástroj by měly členské státy nadále využívat, aby se údaje shromažďované v rámci tohoto nástroje stále zlepšovaly, neboť tento nástroj by mohl být využíván i k analýze trhu a zejména v případě prudkých změn, jako tomu bylo v průběhu krize COVID-19, a to s cílem aktivovat krizové nástroje a možnosti stabilizace trhu.

EU zaujímá rozhodný postoj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a je třeba přijmout další opatření, aby se v tomto ohledu dosáhlo dalšího pokroku. V rámci boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu má velký význam zlepšení sledovatelnosti a transparentnosti v dodavatelském řetězci v odvětví potravin z vodních organismů.

Organizace producentů získaly v rámci současného nařízení o společné organizaci trhů silnější úlohu, a proto je důležité, aby byly uznány organizace, které již v členských státech existují a které plní podobnou úlohu jako organizace producentů. Pravidla společné organizace trhu mají usnadnit řízení trhu, a to zejména pro rybáře a chovatele v oblasti akvakultury, jejich účelem ovšem není vynucovat si strukturální změny organizací, které je zastupují, a dodavatelského řetězce jen proto, aby odpovídaly společné definici EU.

Zpravodajka se proto domnívá, že by Komise měla vyslyšet četné výzvy Evropského parlamentu, aby kritéria pro uznávání organizace producentů byla upravena tak, aby lépe vyhovovala všem různým organizacím v členských státech, které ve velké míře plní úkoly spadající pod cíle organizace producentů. Jako příklady takových organizací, které by měly být uznány, lze uvést cofradias a Prud'homie de pêche.

# NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

**o provádění nařízení o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury – nařízení (EU) 1379/2013**
**(2023/2049(INI))**

*Evropský parlament*,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1379/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury a o změně nařízení Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 104/2000[1], a na provádění uvedeného nařízení,

– s ohledem na zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 21. února 2023 nazvanou „Provádění nařízení (EU) č. 1379/2013 o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury“ (COM(2023)0101),

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“ (COM(2020)0381),

– s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2021 o strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy[2],

– s ohledem na výsledek jednání o nařízení o kontrole rybolovu,

– s ohledem na článek 54 jednacího řádu a čl. 1 odst. 1 písm. e) a přílohu 3 rozhodnutí Konference předsedů ze dne 12. prosince 2002 o postupu udělování svolení k vypracování zpráv z vlastního podnětu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A9-0000/2022),

A. vzhledem k tomu, že ve svém usnesení o strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ zdůraznil, že dobré mechanismy sledovatelnosti, které reagují na požadavky spotřebitelů a poskytují informace o tom, kde, kdy, jak a jaké ryby byly odloveny nebo odchovány, včetně informací o produktech dovážených ze třetích zemí, mají zásadní význam pro zajištění bezpečnosti potravin, zaručení transparentnosti pro spotřebitele, boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a pro dosažení cílů Zelené dohody a cílů udržitelného rozvoje;

B. vzhledem k tomu, že předběžná dohoda mezi Parlamentem a Radou týkající se revidovaného nařízení o kontrole rybolovu zásadním způsobem vylepšuje pravidla sledovatelnosti všech produktů rybolovu a akvakultury; vzhledem k tomu, že tato pravidla budou prováděna během přechodného období, které bude delší, než je žádoucí – dva roky pro čerstvé a zmrazené produkty a pět let pro zpracované produkty – a zajistí, aby spotřebitelé dostávali přesné informace; vzhledem k tomu, že lepší označování bude nástrojem pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému

[1] Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 1.
[2] Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 2.

rybolovu a přispěje k zajištění spravedlivé hospodářské soutěže;

***Úvod***

1. připomíná, že společná organizace trhů je spolu s opatřeními pro zachování zdrojů a finančními opatřeními nedílnou součástí společné rybářské politiky (SRP) a má zásadní význam pro dosažení jejich cílů;

2. zdůrazňuje, že výsledkem revize nařízení o společné organizaci trhů z roku 2013 byl přechod od některých druhů intervencí k přístupu orientovanému spíše na dlouhodobý trh s důrazem na rozvoj a inovace v daném odvětví;

***Profesní organizace***

3. domnívá se, že organizace producentů jsou páteří rybolovu a odvětví akvakultury, přičemž podporují každodenní řízení SRP a umožňují její kolektivní provádění na úrovni producentů;

4. je toho názoru, že organizace producentů mají klíčovou úlohu při dosahování cílů SRP, a proto musí být dále podporovány; konstatuje, že je třeba vyvinout větší úsilí na podporu zřizování, konsolidace a financování organizací producentů v celé EU, zejména v členských státech, kde je prvovýroba nadále značně roztříštěná (akvakultura, drobný rybolov); domnívá se, že silná přítomnost organizací producentů je zásadní pro zvýšení prosperity pobřežních komunit a zajištění silnějšího postavení rybářů v dodavatelském řetězci;

5. dospívá k závěru, že opatření řádně fungujících organizací producentů jsou z obecného hlediska úspěšná, ale podotýká, že stále chybí organizace producentů, které by organizovaly zejména drobné rybáře a chovatele v oblasti akvakultury; připomíná, že organizace producentů v odvětví akvakultury, které v současnosti fungují, jsou obzvláště úspěšné ve svých propagačních a komunikačních aktivitách;

6. domnívá se, že v současné době existují v členských státech organizace, které plní úkoly a funkce spadající do působnosti organizací producentů, ale že podle nařízení o společné organizaci trhů tyto organizace nelze považovat za organizace producentů;

7. konstatuje, že krize COVID-19 vedla k náhlému uzavření většiny prodejen pro čerstvé produkty rybolovu a akvakultury, a proto bylo vhodné obnovit možnost využívat mechanismus podpory skladování a rozšířit jej na organizace producentů v odvětví akvakultury;

***Společné obchodní normy***

8. připomíná, že mnohé obchodní normy začleněné do nařízení o společné organizaci trhů z roku 2013 pochází z 80. a 90. let 20. století; poznamenává, že podle hodnocení Komise jsou tyto normy obecně relevantní a účinné a přinášejí přidanou hodnotu;

9. poukazuje na to, že hodnocení Komise a související konzultace odhalily možnosti zjednodušení, zefektivnění a modernizace norem; poznamenává, že v rámci hodnocení se rovněž zjistilo, že vnitrostátní orgány provádějí kontrolu dodržování norem na poměrně nízké úrovni;

10. zdůrazňuje skutečnost, že v hodnocení Komise jsou identifikovány nedostatky stávajícího rámce, pokud jde o jeho schopnost dosáhnout cílů nařízení o společné organizaci trhů;

***Informace pro spotřebitele***

11. souhlasí s tím, že aby mohla společná organizace trhů v plném rozsahu dosahovat svých cílů, spotřebitelé musí být prostřednictvím marketingových a vzdělávacích kampaní informováni o důležitosti konzumace produktů rybolovu a akvakultury, o široké škále dostupných druhů a o tom, jak důležitá je schopnost porozumět informacím na štítcích; má za to, že aby spotřebitelé mohli činit informovaná rozhodnutí, měli by dostávat jasné a vyčerpávající informace o produktech prodávaných na trhu EU, a že tyto informace by měly splňovat stejná pravidla bez ohledu na původ produktů;

12. tvrdí, že opatření v oblasti sledovatelnosti a s ní související transparentnosti jsou nezbytná pro zajištění souladu s platnými pravidly SRP; domnívá se, že budou-li tato opatření podpořena pomocí vhodného systému označování, mohou zaručit, že informace poskytované spotřebitelům jsou důvěryhodné a spolehlivé; zdůrazňuje, že takový systém označování má zásadní význam pro boj proti podvodům s potravinami, včetně nesprávného označování, a proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;

13. konstatuje, že Komise v rámci svých konzultací obdržela zprávy, podle nichž v některých členských státech nebyly splněny požadavky na povinné informování spotřebitelů; podotýká, že provádění v celé EU je považováno za nerovnoměrné, což je patrné zejména v některých segmentech, například u prodejců ryb a zařízení společného stravování; připomíná, že označování musí poskytovat přesný popis produktů rybolovu a produktů, které nejsou získány rybolovem, zejména pokud jde o náhražky, protože v mnoha případech se používají obrázky, které ve spotřebitelích vyvolávají dojem, že určité produkty jsou produkty rybolovu, ačkoli tomu tak není;

***Pravidla hospodářské soutěže***

14. připomíná, že organizace producentů mohou být za účelem dosažení svých cílů za určitých podmínek vyňaty z uplatňování pravidel hospodářské soutěže, mimo jiné jestliže jejich činnosti nevedou k rozdělení trhů, nevylučují hospodářskou soutěž a neeliminují konkurenci;

15. podotýká, že tato výjimka je nezbytná pro umožnění některých postupů používaných organizacemi producentů, jako jsou kontroly množství, které členové organizace producentů uvádějí na trh, s cílem stabilizovat trhy a ceny, dodržovat povinnosti týkající se zachování zdrojů a zabránit plýtvání potravinami; usuzuje, že neuznané kolektivní orgány producentů (např. družstva, *cofradías*) nemohou podle stávajících kritérií pro organizace producentů tuto výjimku využívat;

***Informace o trhu***

16. připomíná, že Evropské středisko pro sledování trhu s produkty rybolovu a akvakultury (EUMOFA) poskytuje hospodářským subjektům v odvětví rybolovu informace o trhu, aby lépe porozuměly tržním trendům; poznamenává, že od dubna 2013 jsou k dispozici specializované internetové stránky a databáze, které jsou plně funkční od doby, kdy

revidovaná společná organizace trhů vstoupila v platnost. Slouží výzkumným orgánům, zúčastněným stranám a široké veřejnosti tím, že zlepšují přístup k informacím a údajům o trhu;

17. konstatuje, že středisko EUMOFA bylo použito k aktivaci krizových opatření, která byla zaměřena na řešení dopadů pandemie COVID-19;

***Závěry***

18. vítá pokrok, jehož bylo dosaženo při provádění pravidel společné organizace trhů; zdůrazňuje, že je potřeba vyvíjet další úsilí o zajištění řádné informovanosti spotřebitelů, zlepšení označování, posílení transparentnosti trhu a zvýšení sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury;

19. domnívá se, že Komise a členské státy musí více usilovat o to, aby dosáhly jednotnějšího provádění nařízení o společné organizaci trhů; je toho názoru, že jednotnější provádění by mohlo přispět k zajištění důvěry spotřebitelů v potraviny z vodních organismů uváděné na jednotný trh;

20. vítá záměr Komise předložit návrh legislativního rámce pro udržitelné potravinové systémy s cílem zvýšit transparentnost a poskytnout spotřebitelům více informací; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby tyto rámcové právní předpisy nevytvářely další administrativní zátěž a byly v souladu s podmínkou udržitelnosti, která je stanovena v právních předpisech EU;

21. vítá výsledek jednání o revizi nařízení o kontrole rybolovu, zejména pravidel usilujících o posílení ustanovení o sledovatelnosti všech produktů rybolovu a akvakultury; má za to, že tyto informace o sledovatelnosti budou pro evropské spotřebitele velmi důležité; vyzývá Komisi, aby navrhla další opatření, která zajistí, že se tyto informace dostanou ke konečným spotřebitelům v jednoduchém a přístupném formátu;

22. domnívá se, že členské státy by měly více využívat středisko EUMOFA, aby bylo možné dále zlepšovat údaje shromažďované v rámci tohoto nástroje; je toho názoru, že středisko EUMOFA by mohlo být více využíváno k analýze trhu, zejména v případě prudkých změn, k nimž došlo například během krize COVID-19, s cílem aktivovat krizové nástroje a možnosti stabilizace trhu;

23. je přesvědčen, že pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu je zásadní zlepšit sledovatelnost a transparentnost v dodavatelském řetězci v odvětví potravin z vodních organismů;

24. opakuje svou výzvu, aby byla kritéria pro uznání organizací producentů upravena tak, aby lépe vyhovovala všem různým organizacím v členských státech, které plní úkoly, jež z velké části spadají do působnosti organizace producentů; v tomto ohledu vyzdvihuje organizace, jako jsou *cofradías* a *prud'homies de pêche*;

°

° °

25. pověřuje svoji předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, jakož i vládám

a parlamentům členských států.